

PORESKA PRAKSA

ZA JUL 2016. GODINE

Mišljenja

PDV	2 - 7
Porez na dohodak fizičkih lica	8 - 12
Porez na dobit pravnih lica	13
Ostalo (drugi propisi).....	14

POREZ NA DODATU VRIJEDNOST

Mjesto prometa usluga posredovanja u prometu nepokretnosti

Broj: 03/2- 11043/2-16

Podgorica, 19. jul 2016. godine

Shodno članu 3 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 76/05 i "Službeni list CG", br. 16/07 i 29/13) predmet oporezivanja PDV su promet proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru svoje djelatnosti vrši uz naknadu i uvoz proizvoda u Crnu Goru.

Članom 10 navedenog zakona je propisano da kada poreski obveznik, prilikom prometa usluga, radi u svoje ime, a za račun drugog lica, smatra se da te usluge prima i obavlja lično poreski obveznik.

Mjestom izvršenog prometa usluga posredovanja, prema članu 17 stav 4 Zakon o porezu na dodatu vrijednost, smatra se mjesto isporuke proizvoda, odnosno osnovne usluge za koje je izvršeno posredovanje.

Izuzetak od navedenog su usluge posredovanja kod nepokretnosti, shodno odredbama člana 17 stavu 2 tačka 1 navedenog zakona, gdje se mjestom izvršenog prometa usluga smatra mjesto u kome se nepokretnost nalazi.

Dakle, u konkretnoj situaciji, kada domaće pravno lice – PDV obveznik, po zaključenom ugovoru o posredovanju u prometu nepokretnosti sa domaćim investitorom-PDV obveznikom, posreduje kod prodaje nepokretnosti koja se nalazi u Crnoj Gori, isti je dužan da na iznos posredničke provizije obračuna i plati porez po stopi od 19%, u skladu sa članom 17 stav 2 tačka 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost.

Nadalje, sa druge strane, kada domaće pravno lice – PDV obveznik- posrednik, ima zaključen ugovoru o posredovanju u prometu nepokretnosti sa stranim licem, za nepokretnosti koja se nalazi u CG, domaće pravno lice je u obavezi da na primljenu fakturu ino lica obračuna i plati PDV po stopi od 19%, kako slijedi:

Domaće lice je u obavezi da na osnovu primljenog računa od ino lica, sačini račun, obračuna PDV i iskaže ga u knjigama izdatih i primljenih računa, što znači da primalac usluga-obveznik PDV –a ima pravo da svoj izlazni PDV umanjí za iznos PDV –a koji je platio (obračunao) kao primalac usluge. Na svom računu primalac usluga obavezno stavlja napomenu da se radi o uslugama koje je pružilo strano lice, te da je prema članu 17 stav 2 tačka 1 Zakona, obveznik PDV primalac usluge, odnosno rezidentno lice i dužno je da ga spoji sa računom koji mu je poslao pružalac usluga. Ovi obračunati iznosi se iskazuju u mjesečnoj prijavi za obračun PDV-a - Obrascu "PR PDV -2", u koloni 18 -PDV na usluge inostranih lica - unijeti ukupan iznos PDV kojeg plaća, odnosno obračunava primalac usluge i kao ulazni i izlazni PDV. Uplatni račun za plaćanje poreza na usluge ino lica je: 820-15112-21 - Porez na dodatu vrijednost na usluge stranih lica.

Dakle, ukoliko ino lice pruža usluge domaćem licu, a iste su u vezi usluga na nepokretnosti koja se nalazi u Crnoj Gori, domaće lice je u obavezi da obračuna i plati PDV prema članu 12 stav 2 i članu 17 stav 2 Zakona.

Kako smo iz telefonskog kontakta sa podnosiocem zahtjeva zaključili da, posrednička agencija ima fiksno utvrđenu proviziju sa investitorom, odnosno 100 eura po kvadratu

prodane nepokretnosti, koju ista fakturiše sa PDV investitoru, to sa druge strane, iznos provizije sa računa ino lica, za agenciju predstavlja trošak, koja ista nema obavezu da fakturiše odnosno naplati od investitora, jer je zaključila ugovor sa investitorom u fiksnom iznosu naknade za pružene usluge posredovanja. Ovaj iznos posredničke provizije ino lica kao trošak umanjuje dobit poslovanja posredničke agencije, jer je u tom poslu angažovala i duga pravna i fizička lica iz inostranstva.

Što se tiče Vašeg pitanja u vezi oporezivanja prihoda stranog fizičkog lica, u situaciji kada je domaće lice isplatilac prihoda po osnovu naknade za pružene usluge kod posredovanja u prometu nepokretnosti, mišljenja smo da je isplatilac prihoda dužan da, kod isplate ovih prihoda nerezidentnom fizičkom licu obračuna porez po odbitku (porez na dohodak) po stopi od 9%, jer se isplata ovih prihoda dovodi u vezi sa članom 16 stav 1 i članom 48 stav 5 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica. Isplatilac prihoda kod ove isplate prihoda, koja ima tretman prihoda po osnovu povremene samostalne djelatnosti, ne obračunava doprinose za obavezno socijalno osiguranje. Ova isplata prihoda i obračun i plaćanje poreza se evidentira u izvještaju IOPPD šifra- 047 (ugovorena naknada). Isplatilac prihoda je prethodno dužan strano lice prijaviti u sistemu CROO, preko obrasca prijave JPR, za dodjeljivanje identifikacionog broja za nerezidenta.

[Poreski tretman usluga smještaja i ishrane u pansionskoj i vanpansionskoj potrošnji](#)

Broj: 03/2- 10593/2-16

Podgorica, 07. jul 2016. godine

Shodno članu 3 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 76/05 i "Službeni list CG", br. 16/07 i 29/13) predmet oporezivanja PDV su promet proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru svoje djelatnosti vrši uz naknadu i uvoz proizvoda u Crnu Goru.

Prema članu 31 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost poreski obveznik PDV-a, je dužan da za izvršeni promet proizvoda, odnosno usluga izda račun ili drugi dokumenat koji služi kao račun. Račun se izdaje u dva primjerka, od kojih original zadržava kupac, a kopiju zadržava isporučilac proizvoda, odnosno usluga.

U skladu sa stavom 7 navedenog člana Zakona poreski obveznik je dužan da na svakom prodajnom mjestu vidno istakne obavještenje o obavezi izdavanja i uzimanja računa. Takođe, poreski obveznik je u skladu sa stavom 8 navedenog člana Zakona dužan da promet proizvoda, odnosno usluga koji naplaćuje u gotovini evidentira preko poreske registar kase i izda fiskalni račun.

U skladu sa navedenim, mišljenja smo, da je poreski obveznik, prema odredbama člana 31 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost, obavezan gostu izdati račun za izvršeni promet proizvoda i usluga, odnosno za pružane usluge pansiona (smještaj + ishrana). Ukoliko poreski obveznik promet proizvoda i usluga naplaćuje u gotovini, dužan je taj promet evidentirati preko poreske registar kase. Dakle, kada poreski obveznik pruža pansionsku uslugu (smještaj+ishranu), smatra se da isti prodaje jedinstveni proizvod (npr.(10 noćenja x cijena pansiona sa uračunatim PDV)10 noć x 28 eura=280 eura), tako da niste u obavezi da posebno izdajete račun za ishranu ako je to ukalkulisano u paket aranžman, već u praksi postoje kartice, odnosno vaučeri koji gostu služe kod korišćenja pansionskih usluga, a gost na

kraju odjave boravka ili kod plaćanja aranžmana dobija račun. U zavisnosti da li aranžman plaća preko žiro računa ili gotovinski, gostu se izdaje račun-faktura ili fiskalni račun.

Za drugu kategoriju gostiju koji koriste u paket aranžmanu samo uslugu smještaja, poreski obveznik je u obavezi da istima, kod isporuke proizvoda (ishrana) u svom ugostiteljskom objektu, a koju naplaćuje gotovinski, izda fiskalni račun.

Poreski obveznik je dužan da na računu posebno iskaže promet koji se oporezuje po stopi od 19%, a posebno promet koji se oporezuje po stopi od 7%, i to evidentira u svojoj knjigovodstvenoj evidenciji.

Što se tiče usluga smještaja u hotelima, motelima, turističkim naseljima, pansionima, kampovima i vilama, shodno članu 24a Zakona o porezu na dodatu vrijednost, PDV se obračunava i plaća po nižoj stopi od 7%. Bliže objašnjenje za određivanje poreskog tretmana usluga smještaja koje se oporezuju po stopi od 7%, shodno članu 24a stav 1 tačka 6 Zakona, daju odredbe člana 9 Pravilnika o utvrđivanju proizvoda i usluga kojim se oporezuju po sniženoj stopi PDV-a ("Službeni list RCG", br. 81/05 ... 10/06 i "Službeni list CG", br. 06/08 ... 11/09) koji propisuje da se pod uslugom smještaja u hotelima, motelima, turističkim naseljima, pansionima, kampovima i vilama, smatra samo usluga prenoćišta u ovim objektima, koji su razvrstani u kategorije u skladu sa propisima kojima se uređuje obavljanje turističke djelatnosti.

[Poreski tretman usluga davanja u zakup ili podzakup kuća za stanovanje, stanova, odnosno stambenih prostora za stalno stanovanje duže od 60 dana](#)

Broj: 03/2- 11214/2-16

Podgorica, 20. jul 2016. godine

Shodno članu 3 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 76/05 i "Službeni list CG", br. 16/07 i 09/15) predmet oporezivanja PDV su promet proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru svoje djelatnosti vrši uz naknadu i uvoz proizvoda u Crnu Goru.

Prema članu 27 stav 1 tačka 3 Zakona o porezu na dodatu vrijednost plaćanja PDV-a su oslobođene usluge davanja u zakup ili podzakup kuća za stanovanje, stanova, odnosno stambenih prostora za stalno stanovanje duže od 60 dana, kao i zakup poljoprivrednog zemljišta ili šuma, koji su upisani u zemljišne knjige.

Takođe, odredbe člana 69 Pravilnika o primjeni Zakona o PDV ("Službeni list RCG", br. 65/02 ... 16/06 i "Službeni list CG", br. 64/08 ... 30/13), bliže određuju način oporezivanja usluga davanja u zakup stambenih prostorija, koje se shodno članu 27 tačka 3 navedenog zakona oslobođene od plaćanja PDV. U stavu 2 navedenog člana je propisano da se poresko oslobođenje ne odnosi na davanje u zakup stambenih prostorija namijenjenih za smještaj kraći od 60 dana, za turističke namjene i poslovne namjene.

Dakle, poreski obveznik - izdavalac stana u zakup, shodno članu 27 stav 1 tačka 3 Zakona o PDV, nema obavezu da prilikom isporuke proizvoda i usluga obračuna i plaća PDV (oslobođeni promet), pod uslovom da posjeduje dokumentaciju kojom će dokazati da je stan namijenjen za stalno stanovanje, odnosno smještaj duži od 60 dana, (što potkrepljuje sljedećom dokumentacijom: ugovor o zakupu, odluka da se stan daje na korišćenje izvršnom direktoru na period duži od 60 dana i dr.).

Poreski tretman protuusluga koje primalac sponzorstva pruža sponzoru

Broj: 03/2- 11045/2-16

Podgorica, 11. jul 2016. godine

Ugovor o sponzorstvu, prema savremenoj poslovnoj praksi podrazumijeva ugovor kojim se utvrđuju prava i obaveze sponzora i sponzorisane strane. Primalac sponzorstva se na ovaj način obavezuje da pruži sponzoru određene reklamne ili propagandne usluge (oglašavanje, javna prezentacija sponzora, reklama), tako da obe strane u ovom partnerstvu imaju određeni (poslovni) interes.

Sponzorstvo podrazumijeva da onaj koga sponzorišete pruži vama protuuslugu, tj. reklamu. Zakon o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 76/05 i "Službeni list CG", br. 16/07 ... 09/15) u članu 3 propisuje da je predmet oporezivanja promet proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru obavljanja svoje djelatnosti vrši uz naknadu, kao i uvoz proizvoda u Crnu Goru.

Saglasno odredbi člana 8 navedenog Zakona, promet usluga u smislu ovog Zakona, su svi poslovi i radnje u okviru obavljanja djelatnosti, a koje ne predstavljaju promet proizvoda iz člana 4 ovog zakona.

Prema odredbi člana 20 stav 1 navedenog zakona je propisano da je poreska osnovica PDV sve što predstavlja plaćanje (u novcu, u stvarima ili uslugama), koje je poreski obveznik primio ili će primiti od kupca, naručioca ili trećeg lica za izvršeni promet proizvoda, odnosno usluga, uključujući subvencije koje su neposredno povezane sa cijenom takvog prometa, osim PDV, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

U konkretnom slučaju pravno lice - primalac sponzorstva kao PDV obveznik, je dužan da u skladu sa članom 31 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost, za usluge ekonomske propaganda (reklame), licu koje je primalac ovih usluga, izda račun sa obračunatim porezom na dodatu vrijednost po stopi od 19%.

Osnovicu za obračun poreza čini ukupan iznos naknade (primljeni novac), odnosno uplate koju obveznik PDV prima ili treba da primi za promet usluga. Navedeni zaključak potkrepljuje činjenica, da se primalac sponzorstva obavezao ugovorom, da će finansijeru, odnosno sponzoru pružiti protuuslugu, putem sredstava ekonomske propagande. Pravo na odbitak ulaznog poreza, prema odredbi člana 37 Zakona, može da ostvari poreski obveznik, ako posjeduje račun od strane drugog poreskog obveznika u kome je porez iskazan u skladu sa članom 32 Zakona i ako je navedena usluga direktno povezani sa promocijom poslovanja poreskog obveznika (prvenstveno da je trošak nastao kao oblik generalne promocije obveznika ili pojedinačne promocije njegovih određenih proizvoda i sl.).

Obaveza obračunavanja PDV-a prilikom uvoza proizvoda

Broj: 03/2 - 11573/2-16

Podgorica, 22. jul 2016. godine

Član 3 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 76/05 i "Službeni list CG", br. 16/07 ... 09/15) propisuje da je predmet oporezivanja promet proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru obavljanja svoje djelatnosti vrši uz naknadu, kao i uvoz proizvoda u Crnu Goru.

Shodno članu 16 Zakona o porezu na dodatu vrijednost mjestom izvršenog prometa proizvoda prilikom uvoza proizvoda smatra se mjesto u kome je proizvod unešen u Crnu Goru.

Član 19 navedenog Zakona propisuje da obaveza obračunavanja PDV prilikom uvoza proizvoda nastaje u momentu kada nastane obaveza obračunavanja carina i drugih uvoznih dažbina.

Prema članu 22 Zakona, poreska osnovica kod uvoza proizvoda je vrijednost proizvoda utvrđena u skladu sa carinskim propisima.

U poresku osnovicu uračunavaju se akcize i drugi porezi, takse i druge dažbine koje se plaćaju izvan Crne Gore i prilikom uvoza, osim PDV po ovom Zakonu. Inače, postupak obračuna carine i PDV na uvoz robe i eventualna izuzeća kod carinjenja su u nadležnosti Uprave carina CG, te vam preporučujemo da odgovor, u ovom dijelu, tražite od navedenog organa.

[Pravo na povraćaj PDV-a licima koja nemaju sjedište ili stalnu poslovnu jedinicu u Crnoj Gori](#)

Broj: 03/2- 10627/2-16

Podgorica, 30. jun 2016. godine

Shodno članu 51 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 04/06 i "Službeni list CG", br. 16/07 ... 09/15) i članu 110 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost („Sl.list RCG“, br. 65/02 ... 16/06 i „Sl. list CG“, br. 64/08, 30/13, 32/15) poreski obveznik koji nema sjedište ili stalnu poslovnu jedinicu u Crnoj Gori ima pravo na povraćaj ulaznog PDV koji mu je zaračunat na osnovu obavljenog prometa proizvoda, odnosno usluga od strane poreskih obveznika u Crnoj Gori ili mu je zaračunat prilikom uvoza proizvoda u Crnu Goru.

Bliže uslove koje mora ispunjavati poreski obveznik, koji nema sjedište ili stalnu poslovnu jedinicu u Crnoj Gori, radi priznavanja prava na povraćaj ulaznog PDV, rokove za podnošenje zahtjeva za povraćaj, period na koji se odnosi zahtjev, minimalni iznos na koji zahtjev može da glasi i postupak vraćanja poreza, uključujući i rok povraćaja propisuju odredbe članova 111, 112, 113 i 114 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost.

Prema navedenim odredbama Pravilnika, lice koje nema sjedište u Crnoj Gori, a ima pravo na povraćaj ulaznog PDV, na osnovu člana 51 Zakona, podnosi zahtjev za povraćaj PDV nadležnom poreskom organu u Podgorici (Poreska Uprava-Područna jedinica Podgorica, Ul.V Proleterske 36), na obrascu ZP-PDV-S, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni dio. Podnosilac zahtjeva na poleđini zahtjeva sam specificira račune po kojima traži povraćaj PDV. Podnosilac zahtjeva mora uz popunjen zahtjev priložiti: račune i potvrdu izdatu od stranog poreskog organa da je obveznik za PDV u stranoj državi (potvrda ne može biti starija od šest mjeseci). Prilažu se originalni računi koji moraju sadržati sve podatke iz člana 32 Zakona.

Zahtjev za povraćaj PDV može, umjesto poreskog obveznika podnijeti njegov punomoćnik, uz priloženo punomoćje poreskog obveznika, tj. u ovom slučaju stranog pravnog lica. Punomoćnik mora biti registrovani PDV obveznik u Crnoj Gori.

Inače, Zakon o porezu na dodatu vrijednost u članu 25 stav 1 tačka 3 propisao je da se PDV plaća po stopi od 0 % na proizvode koje iz Crne Gore izvozi kupac, odnosno drugo lice za

njegov račun koje nema sjedište u Crnoj Gori, osim proizvoda namijenjenih snabdijevanju privatnih plovila, letilica ili drugih prevoznih sredstava za privatnu upotrebu. U istom članu u stavu 3 propisano je da se proizvodi smatraju izvezenim ukoliko su stvarno izneseni iz Crne Gore ili ako su uneseni u slobodnu carinsku zonu, odnosno carinsko skladište, ako su namijenjeni izvozu.

Shodno članu 54 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost poreski obveznik dokazuje da je bio izvršen izvoz proizvoda dokazom iz kojeg se vidi da je sam ili drugo lice za njegov račun iznijelo proizvode sa carinskog područja Crne Gore. Dokaz je izvozna carinska deklaracija (ICD). Kao dokaz može se koristiti i carinska deklaracija za unošenje u carinsko skladište ili slobodnu carinsku zonu, ako se radi o proizvodima koji su, u skladu sa članom 25 stav 3 Zakona, namijenjeni izvozu. U tom slučaju poreski obveznik mora taj dokument čuvati zajedno sa izvoznom carinskom deklaracijom sa kojom je proizvod stvarno napustio carinsko područje Crne Gore i iste dostaviti uz obrazac ZP-PDV-S. Zakon o porezu na dodatu vrijednost i Pravilnik o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost možete naći na sajtu Poreske uprave www.poreskauprava.gov.me u rubrici "biblioteka". Na istom sajtu u rubrici "biblioteka-obraci" možete naći i zahtjev za povraćaj PDV poreskog obveznika koji nema sjedište u Crnoj Gori (ZP-PDV-S).

POREZ NA DOHODAK FIZIČKIH LICA

Obveznik poreza u slučaju zakupa poslovnog prostora gdje se kao zakupodavac javlja rezidentno fizičko lice, a zakupac pravno lice ili preduzetnik

Broj: 03/2- 10993/2-16

Podgorica, 08. jul 2016. godine

Prema članu 2 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 04/07 i "Službeni list CG", br. 86/09 ... 62/13 i 79/15) poreski obveznik poreza na dohodak je rezidentno, odnosno nerezidentno fizičko lice koje ostvari dohodak iz izvora utvrđenih ovim zakonom.

U slučaju zakupa poslovnog prostora gdje se kao zakupodavac javlja rezidentno fizičko lice, a zakupac pravno lice ili preduzetnik, isplatilac prihoda (pravno lice) obračunava, obustavlja i uplaćuje akontaciju poreza na prihode od imovine, shodno odredbama člana 49a Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica.

U konkretnom slučaju, poreski obveznik poreza na prihod od imovine je u obavezi da, shodno članu 2 i članu 43 navedenog Zakona, do kraja aprila tekuće godine za prethodnu godinu, podnese Godišnju poresku prijavu poreza na dohodak fizičkih lica obrazac-GPPFL, uz Dodatak B, po kojoj će se konačno obračunati poreska obaveza.

Ukoliko je zakupodavac-fizičko lice PDV obveznik, dužan je da u skladu sa članom 31 stav 1 Zakona, zakupcu izda račun-fakturu, na kojoj iskazuje iznos ugovorene naknade od izdavanja poslovnog prostora u zakup i obračuna porez po stopi od 19%.

Isplatilac prihoda ima obavezu da kod plaćanja ovih faktura, obračuna, obustavi i uplati porez po odbitku po stopi od 9%, na osnovicu koju čini fakturisana naknada bez PDV, umanjena za 30% standardnih rashoda. Pravno lice isplatu naknade po prispjelim fakturama i obračunati porez po odbitku po osnovu ugovora o zakupu nepokretnosti evidentira preko izvještaja IOPPD šifra 065 – Prihod od imovine i imovinskih prava, za svako fizičko lice pojedinačno, bez obzira što se uplata prihoda od izdavanja u zakup, po volji ugovornih strana, uplaćuje na jedan uplatni žiro račun.

Osnovni princip kod ovog vida oporezivanja je da stvarni vlasnik prihoda, zakupodavac plati porez po odbitku po stopi od 9% i prirez, tako da se iznos sa fakture ne brutira za iznos poreske stope, nego se od strane isplatioca na iznos fakture obračunava, obustavlja i plaća porez po odbitku koji pada na teret vlasnika prihoda. Kada bi se brutirala osnovica za obračun poreza, porez bi padao na teret isplatioca, što je u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Obveznik poreza u slučaju zakupa smještajnih kapaciteta (soba u privatnim kućama i apartmana) gdje se kao zakupodavac javlja rezidentno fizičko lice, a zakupac pravno lice

Broj: 03/2- 10789/2-16

Podgorica, 07. jul 2016. godine

Pravno lice kao isplatilac prihoda po osnovu zakupa smještajnih kapaciteta od fizičkog lica (soba u privatnim kućama i apartmana), ima obavezu da, kao i kod klasičnog zakupa poslovnog prostora, stana, kuće ili zemljišta, gdje se kao zakupodavac javlja rezidentno fizičko lice, a zakupac pravno lice, obračuna, obustavi i uplati akontaciju poreza na prihode od imovine, shodno odredbama člana 49a Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Službeni list RCG", br. 65/01 ...04/07 i "Službeni list CG", br. 86/09 ... 62/13 i 79/15).

Prema stavu 1 tačka 1 člana 34 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica prihodima od imovine i imovinskih prava smatraju se prihodi ostvareni od izdavanja u zakup pokretne i nepokretne imovine.

Shodno stavu 1 člana 35 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica rashodima po osnovu imovine i imovinskih prava smatraju se stvarni troškovi nastali u vezi sa ostvarivanjem tih prihoda, pod uslovom da su dokumentovani. Stavom 2 navedenog člana zakona je propisano da ukoliko se rashodi iz stava 1 ovog člana ne dokumentuju, priznaju se standardni rashodi u visini 30% ostvarenih prihoda od imovine i imovinskih prava. Izuzetno od stava 2 ovog člana, kod iznajmljivanja soba, apartmana, kuća i stanova za odmor putnicima i turistima, standardni rashodi priznaju se u visini:

- 50% ostvarenih prihoda ako je plaćena boravišna taksa;
- 70% ostvarenih prihoda ako je zaključen ugovor o zakupu sa turističkom agencijom ili lokalnom turističkom organizacijom, po tom osnovu ostvarena prosječna popunjenost kapaciteta od najmanje 60 dana na godišnjem nivou.

Obračunati poreza na dohodak se uplaćuje na jedinstveni račun br.820-30000-74, s pozivom na JMBG lica koji je vlasnik prihoda i pozivom na PIB pravnog lica koji je posrednik kod obračuna i plaćanja-agencija.

Pravno lice kao isplatilac ovih prihoda, isplatu naknade po osnovu ugovora o izdavanju smještajnih kapaciteta, odnosno zakupu nepokretnosti i uplaćeni porez evidentira preko izvještaja IOPPD šifra 065 – Prihod od imovine i imovinskih prava. Shodno članu 2 i članu 43 navedenog zakona poreski obveznik poreza na prihod od imovine je fizičko lice rezident (zakupodavac), koji ima obavezu da do kraja aprila tekuće godine, podnese godišnju Godišnju poresku prijavu poreza na dohodak fizičkih lica obrazac-GPPFL za prethodnu godinu, uz Dodatak B koji mu izdaje zakupac, po kojoj će se konačno obračunati poreska obaveza.

Oporezivanje naknada po osnovu ugovora o djelu i priznavanje rashoda (za struju, vodu, čistoću, registraciju i održavanje vozila...) u poslovne svrhe kod utvrđivanja oporezive osnovice poreza na dohodak

Broj: 03/2- 11044/2-16

Podgorica, 19. jul 2016. godine

1. Članovima 669-698 Zakona o obligacionim odnosima ("Sl. list CG", br. 47/08 i 04/11) je propisano da je ugovor o djelu obligacioni odnos, u kome se poslenik obavezuje da obavi određeni posao (izrada ili opravka neke stvari ili izvršenje nekog fizičkog ili intelektualnog rada i sl.), a naručilac se obavezuje da mu za to plati naknadu.

Ugovor o djelu nije radni odnos, to je samostalni rad kada lice svojim sredstvima obavlja određene poslove, van osnovne djelatnosti poslodavca kod koga je angažovan, a ugovorom se obavezuje da će u određenom roku obaviti određeni posao, a naručilac da će mu isplatiti ugovorenu naknadu. Ukoliko je to radno mjesto obuhvaćeno aktom o sistematizaciji radnih mjesta, ili se tiče poslova iz osnovne djelatnosti poslodavca (advokatski poslovi), onda u tom slučaju poslodavac bi imao obavezu da na tim poslovima zaključi ugovor o radnom odnosu. Takođe, ukazujemo da nadzor na primjenom odredbi Zakona o radu i prava iz radnih odnosa je na Upravi za inspekcijske poslove, odnosno inspekciji rada.

Inače, što se tiče oporezivanja naknade po osnovu ugovora o djelu, nije došlo do bilo kakvih promjena. I dalje se na ove naknade obračunava samo porez na dohodak fizičkih lica po stopi od 9%, ukoliko je angažovano lice osigurano po drugom osnovu. Ukoliko rezidentni izvršilac nije osiguran po drugom osnovu, naručilac prilikom isplate obračunava i obustavlja doprinos za PIO po stopi od 20,5% i doprinosa za zdravstveno osiguranje po stopi od 12,8%. Isplatilac prihoda isplatu prihoda i obračun poreza i doprinosa (PIO i zdravstveno) evidentira u izvještaj IOPPD pod šifrom 048 – Ugovorena naknada (ugovor o djelu, autorski ugovor i dr.), za lica koja nijesu prijavljena na penzijsko i invalidsko osiguranje i zdravstveno osiguranje. Za lica koja su prijavljena na penzijsko i invalidsko osiguranje i zdravstveno osiguranje, isplatilac prihoda isplatu prihoda i obračun poreza evidentira u izvještaj IOPPD pod šifrom 047 – Ugovorena naknada.

2. Iznosi računa za struju, vodu, čistoću, koji glase na vlasnika poslovnog prostora, u kojima zakupac obavlja poslovnu djelatnost, mogu se priznati kao rashod nastao u poslovne svrhe, kod utvrđivanja oporezive osnovice, u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 04/07 i "Službeni list CG", br. 86/09 ... 62/13 i 79/15), kada je zakupac fizičko lice-preduzetnik (advokat) ispunio sljedeće uslove: Uslov je da su troškovi nastali u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti poreskog obveznika i da su troškovi dokumentovani, odnosno da postoji ovjeren ugovor o zakupu predmetne nepokretnosti i validni računi dobavljača.

3. Troškovi registracije vozila i troškovi njegovog održavanja, se priznaju kao troškovi poslovanja, kod utvrđivanja oporezive osnovice, shodno Zakonu o porezu na dohodak fizičkih lica, ukoliko se radi o vozilu koje je registrovano na preduzetničku djelatnost, odnosno na advokatsku kancelariju.

Zakonom o porezu na dohodak fizičkih lica je predviđeno je da se na naknadu za troškova prevoza sopstvenim vozilom u službene svrhe ne obračunava porez na dohodak fizičkih lica u

visini od 25% cijene litra benzina, po pređenom kilometru ukoliko zaposleni, uz saglasnost poslodavca, koristi privatni automobil u službene svrhe.

Ova naknada mora da se predvidi u opštem aktu poslodavca. Mora postojati nalog za korišćenje sopstvenog puničkog automobila u službene svrhe i u nalogu treba da stoji: tip vozila, registarski broj, broj pređenih kilometara na početku i na kraju putovanja, naziv mesta u koje se putovalo i broj pređenih kilometara.

Licu kojem se isplaćuje naknada za upotrebu sopstvenog vozila u službene svrhe, ne mogu se priznati nikakvi drugi izdaci, kao što su: izdaci za gorivo, troškovi opravki, registracije, kasko osiguranje, troškovi redovnih servisa i sl. Ako se zaposlenom nadoknađuju i pomenuti izdaci, takve naknade troškova imale bi karakter zarade što podrazumeva obavezu plaćanja poreza, jer se isto dovodi u vezi sa stavom 4 člana 14 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, koji propisuje da se pod ličnim primanjima smatra i primanja ostvarena u obliku bonova, akcija ili robe, činjenjem ili pružanjem pogodnosti, opraštanjem duga, kao i pokrivanjem rashoda poreskog obveznika novčanom naknadom ili neposrednim plaćanjem. Prema tome, u ovom slučaju, trošak registracije vozila nastao kod prevoza sopstvenim vozilom u službene svrhe, ima obilježje ličnog primanja, kao činjenje određenih pogodnosti zaposlenom i poslodavac je dužan da obračuna i uplati porez na dohodak po stopi od 9%, odnosno 11% u zavisnosti od visine primanja. U izvještaju "IOPPD" ovaj obračun poreza se iskazuje pod šifrom 081-Ostale naknade na koje se plaća samo porez na dohodak fizičkih lica. Ovi troškovi ne priznaju se kao rashod nastao u poslovne svrhe kod utvrđivanja oporezive osnovice, već samo troškovi goriva do propisanog limita.

[Postupak utvrđivanja iznosa godišnjeg poreza na dohodak preduzetnika i akontacije za doprinose za obavezno socijalno osiguranje](#)

Broj: 03/2- 11212/2-16

Podgorica, 20. jul 2016. godine

Fizičko lice koje obavlja preduzetničku djelatnost je dužno da podnose godišnju prijavu poreza na dohodak fizičkih lica (obrazac- GPP FL) poreskom organu do kraja aprila tekuće godine za prethodnu godinu i u tom roku plati konačni obračun poreskog duga (porezi i doprinosi).

Godišnji porez na dohodak preduzetnika se utvrđuje primjenom stope od 9% na poresku osnovicu iskazanu u godišnjoj prijavi, koja se utvrđuje usklađivanjem prihoda i rashoda prema računovodstvenim propisima, iz Bilansa uspjeha, sa odredbama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica. Akontacija za doprinose za obavezno socijalno osiguranje se utvrđuje u zavisnosti od ostvarenog, odnosno planiranog godišnjeg prometa poreskog obveznika, i to:

- do 9.000,00 eura, do 60% prosječne mjesečne zarade u Crnoj Gori;
- do 15.000,00 eura, do 100% prosječne mjesečne zarade u Crnoj Gori;
- preko 15.000 eura, do 150% prosječne mjesečne zarade u Crnoj Gori;

S tim da obveznik može da plaća doprinos na osnovicu iznad iznosa utvrđenog ovim odredbama.

Primjer: ako je ostvareni promet u 2015. godini do 9.000€, osnovica je 60% prosječne zarade iz prethodne godine (za 2014. godinu = 723).

- $723 \times 60\% = 433,80 \times 12 \text{ mjeseci} = 5.205,60\text{€}$ osnovica za cijelu godinu
- Za 2015. godinu obaveza za doprinose iznosi: $5.205,60 \times 9\% = 468,50$, pa mjesečna akontacija iznosi: $468,50 / 12 = 39$ eura.

Dakle, najniža osnovica za plaćanje doprinosa je 5.205,00 eura.

Mjesečna akontacija za preduzetnika predstavlja zbir $1/12$ godišnje akontacije poreza na dohodak i $1/12$ godišnje akontacije doprinosa za obavezno socijalno osiguranje.

ZAKON O POREZU NA DOBIT PRAVNIH LICA

Obaveza obračuna poreza po odbitku prilikom isplate prihoda po osnovu udjela u dobiti nerezidentnom pravnom licu

Broj: 03/2-11352/2-16

Podgorica, 21. jul 2016. godine

Odredbama člana 29 stav 1 tačka 2) Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni list RCG", br. 65/01, 80/04 i "Službeni list CG", br. 40/08, 86/09 ... 61/13) propisano je da je obveznik poreza na dobit dužan da obračuna, obustavi i uplati porez po odbitku na prihode isplaćene po osnovu:

- dividend i udjela u dobiti koji se isplaćuju rezidentnim i nerezidentnim pravnim i fizičkim licima;
- kamata, naknada za autorska prava i druga prava intelektualne svojine, kapitalnog dobitka, naknada za zakup pokretne i nepokretne imovine, naknada po osnovu konsalting usluga, usluga istraživanja tržišta i revizorskih usluga, koje se isplaćuju nerezidentnom pravnom licu.

U ovom slučaju, privredno društvo kao rezident, je u obavezi da prilikom isplate prihoda po osnovu udjela u dobiti, pravnom licu rezidentu Republike Srbije, obračuna porez po odbitku po stopi od 9%.

Prema članu 29a stav 1 navedenog Zakona, rezidentno lice koje isplaćuje iznos naknade kod obračuna poreza po odbitku u obavezi je da primjenjuje odredbe ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja koje primjenjuje Crna Gora.

Prema stavu 2 ovog člana Zakona status rezidenta države, sa kojom je zaključen ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, u smislu stava 1 ovog člana, nerezident dokazuje kod isplatioca prihoda potvrdom ili drugim odgovarajućim dokumentom, ovjerenim od nadležnog organa druge države ugovornice čiji je rezident.

Nadalje, ako isplatilac prihoda primijeni odredbe ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, a nijesu ispunjeni uslovi iz stava 1 i 2 ovog člana, što za posledicu ima manje plaćeni iznos poreza, dužan je da plati razliku između plaćenog poreza i dugovnog poreza, po ovom zakonu.

Poreski organ dužan je da, na zahtjev nerezidentnog pravnog lica, izda potvrdu o porezu plaćenom u Crnoj Gori.

Obveznik poreza po odbitku dužan je da nadležnom poreskom organu podnese izvještaj o uplaćenom porezu po odbitku, a koji se podnosi do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu.

Poreski organ o obračunatom porezu po odbitku nerezidentnog pravnog lica obavještava poreski organ u inostranstvu na njegov pisani zahtjev.

OSTALO (DRUGI PROPISI)

Pravo na povraćaj plaćenog poreza na promet nepokretnosti, usled raskida ugovora kojim se stiče pravo svojine na nepokretnosti

Broj: 03/2- 10626/2-16

Podgorica, 04. jul 2016. godine

Zakon o porezu na promet nepokretnosti ("Sl. list CG", br. 36/13) u članu 19 propisao je da raskid ugovora kojim se stiče pravo svojine na nepokretnosti voljom ugovornih strana u roku od 90 dana od dana zaključenja ugovora, a prije upisa u katastar nepokretnosti, kao i raskid, odnosno poništenje ugovora odlukom suda, razlozi su za ponavljanje postupka utvrđivanja poreske obaveze.

Imajući u vidu navedenu zakonsku odredbu, te navode iz dopisa prema kojima je od zaključenja Ugovora o poklonu stana do raskida istog proteklo više od 90 dana kao i da raskid, odnosno poništenje ugovora nije predmet sudske odluke, mišljenja smo da nemate pravo na povraćaj uplaćenog poreza na promet nepokretnosti. Samo lice koje plati porez na promet nepokretnosti koji nije bilo dužno da plati ima pravo na povraćaj plaćenog, odnosno više plaćenog iznosa (čl. 18 Zakona).

Zakon o porezu na promet nepokretnosti u članu 12 stav 1 tačka 4 propisao je da porez na promet nepokretnosti ne plaćaju "lica, punoljetni državljani Crne Gore, sa prebivalištem na teritoriji Crne Gore koja prvi put stiču stambenu zgradu ili stan radi rješavanja stambenih potreba, za površinu koja iznosi do 20 m² po članu domaćinstva, pod uslovom da nemaju stambenu zgradu ili stan u svojini na teritoriji Crne Gore". Obzirom da ste prvobitnim ugovorom prvi put stekli stan i po osnovu rješavanja stambenih potreba iskoristili navedenu poresku olakšicu, te da ne ispunjavate uslove za ponavljanje postupka utvrđivanja poreske obaveze po istom osnovu, dužni ste da uplatite cjelokupno obračunati porez po osnovu novog ugovora.